

Motion till riksdagen 2020/21:693

av **Markus Wiechel m.fl. (SD)**

Hongkong

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över avtalet om rättslig hjälp i brottmål med Hongkong och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Hongkong är ett av världens största finanscentrum mycket tack vare långvariga, goda relationer till omvärlden och en frihet som påminner om den som finns i västvärlden. Tidigt på fredagsmorgonen den 22 maj 2020 kunde vi se hur Hongkongbörsen rasade. Detta var en naturlig följd av vad demokratiaktivister i över ett år varnat för, och som också kom att hända – slutet på det fria och demokratiska Hongkong som vi känt fram till i dag. Kina hade tidigare tydligt signalerat sin önskan om att Hongkong skulle införa nya så kallade säkerhetslagar. Hongkong har varit en självstyrande del av Kina sedan området lämnades över från Storbritannien 1997. De friheter som utlovades Hongkong vid överlämnandet har nu försvunnit och därmed även den omtalade policyn ”ett land, två system”.

Sedan den nya så kallade säkerhetslagen, vilken möjliggjort för Fastlandskina att vidta kraftfulla åtgärder mot förespråkare av demokrati, trädde i kraft har allt fler tystnat av rädsla för att gripas och få långa fängelsestraff. Demokratiaktivister i Hongkong har gripits och ställts inför rätta, trots det omfattande folkliga stödet för demokratin, och man har aktivt plockat bort böcker från biblioteken och infört censur.

Vid ett tillfälle samlades en fjärdedel av Hongkongs befolkning vid en demonstration, men i takt med att den djupt odemokratiska kinesiska kommunistregimen får ett utökat globalt inflytande ser vi hur förtrycket ökar, och myndigheterna bryr sig föga om Hongkongbornas eller omvärldens åsikter.

Utifrån vad vi tvingats bevittna i Hongkong är det uppenbart att det inte finns något som försvarar att Sverige skulle upprätthålla det MLA-avtal (mutual legal assistance in criminal matters) med Hongkong som trädde i kraft år 2018. Avtalet med Hongkong om rättslig hjälp i brottmål innebär att parterna ska ”lämna varandra ömsesidig rättslig hjälp

vid utredning av och lagföring för brott och i rättsliga förfaranden som hänför sig till brott”. Definitionen av vad som klassas som rättslig hjälp är mycket generös och innebär bland annat att såväl Sverige som Hongkong kan dela med sig av uppgifter som hjälper till att identifiera och lokalisera personer. Vidare innebär det att båda parter ska kunna erbjuda varandra stöd, information och dokument för att exempelvis spåra personer eller händelser.

Mot bakgrund av att rättsväsendet i Hongkong numer är kinesiskt innebär det att det varken är fritt, självständigt eller rättssäkert. Sverige får aldrig användas som ett verktyg i Kinas allt mer intensiva angrepp mot demokratin och mot människor som utövar sin fundamentala rätt till yttrande- och åsiktsfrihet. Regeringen bör snarast möjligt se över, alternativt helt avsluta, avtalet med Hongkong om rättslig hjälp i brottmål, i syfte att säkerställa att det inte missbrukas av kinesiska myndigheter för att begå övergrepp mot exempelvis oliktankande.

Markus Wiechel (SD)

Björn Söder (SD)

Mats Nordberg (SD)

Sara Gille (SD)